

Jávorka S.: A Magyar Nemzeti Múzeum növény-tárának újabb gyarapodása.

A Magyar Nemzeti Múzeum herbáriumma a múlt év második felében azokon a növényeken kívül, melyekhez évente vétel, csere és gyűjtések útján, meg a revízió fejében való ajándékok útján szokott jutni, még két nagyobb ajándékgyűjteménnyel gyarapodott.

Az egyik gyűjtemény a tavaly elhunyt dr. Waisbecker Antalnak, Vas vármegye tb. főorvosának, a nyugatmagyarországi botanikus gárda egyik legérdemesebb tagjának herbáriumma. 1916 július 8-án kelt beadványában Thirring Gusztávné szül. Waisbecker Irén, az elhunyt tudósnek leánya, értesítette a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatóságát, hogy édes-átja hátrahagyott herbáriumát felajánlja a Magyar Nemzeti Múzeumnak. A Múzeum a nagylelkű ajándékot köszönettel fogadta és dr. Filarszky Nándor ndv. tanácsos, a Nemzeti Múzeum növénytani osztályának igazgatója 1916 augusztus hó végén a herbáriumot személyesen át is vette és Kőszegről Budapestre hozatta.

Az egész gyűjtemény 84 növénycsomagból áll. Ebből 51 csomag a tulajdonképeni virágos növényekből álló herbárium. Ehhez járulnak a Kneucker-féle *Carex-exsiccata* centuriái, a *Gramina Hungarica* centuriái, három csomag *haraszt* és néhány csomagból álló, kevésbé használható gyűjtemény. A külföldről származó növényeken kívül (főleg Baenitz, Dörfler, Siegfried, Reverchon, Sintenis, Bordère, Säfer, Sabransky növényei és kiadványai) a gyűjteménynek legnagyobb becsét Waisbecker saját gyűjtései teszik. A növényföldrajzi szempontból oly fontos Borostyánkő és Kőszeg környékének növényzete jóformán teljesen képviselve van Waisbecker gyűjteményében és a tőle publikált újdonságok, melyek az ő „Kőszeg és vidékének edényes növényei“-ben, továbbá az Österr. Bot. Zeitschriftben és a Magyar Botanikai Lapokban megjelentek, a legtöbbször rendkívül bőséges példányszámban vannak begyűjtve és így igen tanulságos és jól ellenőrizhető vizsgálati anyagot szolgáltatnak. Különösen gazdagon vannak képviselve gyűjteményében a *harasztok*, *Carex*-, *Potentilla*-, *Rosa*-, *Rubus*-fajok, utóbbi közt Borbás, Simonkai és Sabransky igen sok faja is meg van, amelyeket bizonyára csere fejében kapott a szerzőktől. Gyűjteménye jelentős mértékben egészíti ki a Múzeum herbáriumának különösen vasvármegyei növényanyagát, maga a nemeslelkű adományozás pedig a hazafiai kötelességteljesítésnek követendő példát szolgál.

A másik növényszerzemény, amelyhez a N. Múzeum növénytára jutott, a *belgrádi botanikus múzeum cseréje szánt fölös növényeiből összeállított kollekció*. Amint ismeretes, Thaisz Lajos a

mult 1916. évi május 10-iki szakosztályi ülésen indítványt terjesztett elő, melyben a belgrádi Pančić-herbárium megővését vagy esetleg megszerzését ajánlja. Már jóval korábban azonban a Magyar Nemzeti Múzeum ismételten is érdeklődött ezen gyűjtemény sorsa iránt és ennek eredménye az lett, hogy a szerbiai kormányzáság megbízta a Pančić-herbárium gondozásával megbízott szakférfiakat, hogy néhány nagyobb növénytani múzeum, így a mi N. Múzeumunk részére is válogasson össze a belgrádi növénytani múzeum főlős diplumaiból egy-egy kollekciót. Ez a reánk eső kollekció meg is érkezett és 986 növényt tartalmazott, amelyből 668 növény a Balkán-félsziget különböző pontjairól, főleg Szerbiából, Albániából és Macedoniából származik. Legnagyobb részük igen értékes növény, részben originale, különösen Pančić és Petroviétól. A gyűjtők között szerepel elsősorban Pančić tanár, Petrović Száva orvos, Košanin belgrádi egyetemi tanár, aztán Adamović, Bornmüller, Ilić, Bierbach, Jurisić, Suškalović, Jovanović és mások. A legtöbb növény Ó-Szerbiából a Šar planináról. Űszküib. Korab, Prizren, Veleš, Demirkapu stb. környékéről való.

(A növ. szakosztály 1917. évi januárius hó 10-én tartott üléséből.)

IRODALMI ISMERTETŐ.

W. Junk, *Bibliographiae botanicar supplementum*. W. Junk Verlag und Antiquariat für Naturwissenschaften, Berlin. 1916 8° p. I—VI, 289—1052.

A kontinens egyik legnagyobb könyvkereskedésének könyvjegyzéke jelent meg a fenti címmel. E könyvjegyzék annyira kimagaslik a többi könyvjegyzék sorából, az antikvár-katalógusok közül, hogy mint külön művet mutatjuk be e helyen. Már az 1909. évben megjelent *Bibliographia Botanica* is, amely 288 oldalon 6891 címet tartalmazott minden botanikusnak kézikönyv gyanánt állott könyvespolcán. A cég most az 1909 óta forgalmába került művek címeit állította össze ebben a függelékben, amely jóval terjedelmesebb, mint a törzsjegyzék és 23,395 címet tartalmaz. Ez a nagy anyag helyesen tagolt, szakok szerinti csoportosításban nyer áttekinthető elrendezést. Mivel az újabb botanikai irodalom fontosabb művei majdnem kivétel nélkül megfordultak a Junk cég kezén, ez a katalógus nemcsak az egyes művek forgalmi értékéről nyújt felvilágosítást, de még az irodalomban is tájékoztat. Ára kötve 1 M. 50.

Kőrösy Kornél és Lenhossék Mihály: *A budapesti könyvtárakba és intézetekbe járó természettudományi, orvosi és mezőgazdasági folyóiratok jegyzéke*. Összeállították: . . . Kiadja a magy. kir. Vállal- és közoktatásügyi minisztérium, Budapest, Kilián Frigyes m. kir. egyetemi könyvkereskedő bizománya, 1916.